

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την εισήγηση αυτή γίνεται προσπάθεια να επανεξεταστούν οι αρχές και οι βασικές θέσεις της τουριστικής πολιτικής του ΠΑΣΟΚ, εν όψει του έτους 2000.

Δεν χρειάζεται ανάληψη για να υπογραμμίσουμε την σημασία του τουρισμού για την οικονομία της χώρας μας, για την κοινωνική της ανάπτυξη και για τον πολιτισμό.

Ενδεικτικά πρέπει να σημειώσουμε ότι κατά το 1999 το τουριστικό συναλλαγμα που εισέπραξε στην Ελλάδα ήταν 4 δισ. 160 εκατομμύρια. Αυτό αντιστοιχεί στο 44,6% των ελλείπων πόρων και καλύπτει το 8,7% του ελλείματος του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας. Ο τουριστικός τομέας αποδίδει το 5,7% του ΑΕΠ, ενώ σε αυτό τον τομέα απασχολούνται άμεσα περίπου 400 χιλ. άτομα και έμμεσα πάνω πενήντα χιλ.

Η πολιτική δεν πρέπει να παραμείνει απλώς θέατρο των τουριστικών εξελίξεων, αφού ιδιωτικοποιήσει τις υποδομές και γενικά αποστήσει τον κλάδο.

Αντίθετα απαιτείται διαρκής παρέμβαση της πολιτικής, με βάση μια συγκεκριμένη και ρεαλιστική πολιτική που να οφείλεται:

- Στον συντονισμό και στην αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που εμπλεκούνται στην "παραγωγή" του τουριστικού προϊόντος.

- Στον αναπροσανατολισμό του τουριστικού μας marketing που εκδηλώνεται στην αρχή: "Ελεγχόμενη ποσότητα και σημαντικά καλύτερη ποιότητα".

- Στην βελτίωση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών, με αποτελεσματικές παρεμβάσεις της πολιτείας βάσει ενός "χάρτη αναπτυξιακού" σχεδίου.
- Στην κατασκευή ποιοτικής ξενοδοχειακής υποδομής (εξοπλισμό εκεί που δεν υπάρχει) και κυρίως στην κατασκευή εξαεικταμένων υποδομών (συμβουλευτικών κέντρων, περιηγητικών ποιοτικών εγκαταστάσεων αναψυχής, αθλητικοτουριστικών εγκαταστάσεων κ.λπ).
- Στην αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων της τουριστικής αγοράς στη χώρα μας (παρασιτισμός, παρασκηνιακισμός κ.λπ).
- Στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού, έναντι των άλλων χωρών, που είναι τόσο ποιοτική ανταγωνιστικότητα, αλλά και ανταγωνιστικότητα τιμών.
- Στην καλύτερη οργάνωση της διακίνησης των τουριστών προς και από την χώρα μας αναπτύσσοντας τα καλοήθιστα ελληνικά μέσα υψηλής ποιότητας.

ΟΕΣΕΙΣ :

1. Για τον συντονισμό και την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των φορέων τουρισμού του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα θεσπίζονται:

- Εθνικό Συμβούλιο Τουρισμού (ΕΣΤ) με συμμετοχή όλων των κρατικών και των τριτοβάθμιων και των δευτεροβάθμιων τουριστικών φορέων. Το ΕΣΤ θα χάρασσει το πλαίσιο της τρέχουσας τουριστικής πολιτικής.

- Τοπικών φορέων Τουρισμού (ΤΦΤ) με συμπλοχή όλων των κρατικών και των πρωτοβάθμιων τουριστικών φορέων. Οι ΤΦΤ θα ειδικεύουν την τρέχουσα τουριστική πολιτική ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιόδου, διαθέτοντας και αυτοτελείς πόρους, για αυτό τον σκοπό.

2. Για τον αναπροσανατολισμό του τουριστικού μας marketing θεμελιώνεται η δυνατότητα Τουριστικών Ερευνών. Η έρευνα, με βάση σχετικές έρευνες σε κοινά συμπληρωμένα ταξίδια, ειδικεύεται το αντίστοιχο marketing στις χώρες της κεντρικής Ευρώπης, στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, στις χώρες της Βορ. Ευρώπης, στις μεσογειακές χώρες, στις υπερπόντιες χώρες κ.λ.π.

Για την εφαρμογή αυτής της πολιτικής καταρτίζονται προγράμματα είτε σε εθνικό, είτε σε τοπικό επίπεδο για

- * χρονική επέκταση της τουριστικής περιόδου.
- * τουριστο παραχωρήσιμη χειμερινή διαμονή και σπορ-τουρισμού συνδέσεων.
- * τουρισμού ατόμων, τρίτης ηλικίας.
- * κοινωτικό και άλλου εσωτερικού τουρισμού.
- * και λοιπών μορφών τουρισμού.

3. Απαραίτητο στοιχείο της τουριστικής μας πολιτικής είναι η καταρτίση ενός "χωρο-αναπτυξιακού" σχεδίου, σύμφωνα με το οποίο :

- * να επιδιωκεται η ποιοτική αναβάθμιση υποδομών και υπηρεσιών στις ήδη καθιερωμένες τουριστικές περιοχές, στις οποίες να ανασταλεί η αύξηση των ποσοτικών μεγεθών (π.χ κλητών) χαμηλής ποιότητας.

* να επιλέξουν "νέες τουριστικές παροχές" που αποβλέπουν να προωθηθούν υποδομές, με απενδύσεις, με ποιότητα διαφήμιση κ.λ.π.

Ανάλογα προβλήματα πρέπει να λυθούν στον αναπτυξιακό νόμο, με εξακρίβωση της σχετικής χωροταξικής μελέτης του ΚΕΠΣ και τροποποίηση του Ν. 1892/09.

4. Ένας νέος αναπτυξιακός νόμος να προσδιορίσει το πλαίσιο για την πραγματοποίηση των τουριστικών επενδύσεων.

Να προβλεφθούν κίνητρα για την κατασκευή εξοπλισμένων υποδομών: συνεδριακών κέντρων, μαρίνων, ποταμιόθεα εγκαταστάσεων αναψυχής, οθηπτικο-τουριστικών εγκαταστάσεων, υδροθεραπευτηρίων, χρονοδρομικών κέντρων κ.λ.π.

Και συνεπώς στις αρχές της μικτής οικονομίας να έχουν το δικαίωμα ένταξης σ' αυτόν τον αναπτυξιακό νόμο επιχειρήσεις των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο θα ελεγχεται από το δημόσιο, δημοτικές επιχειρήσεις, ιδιωτικές επιχειρήσεις κ.λ.π. Ο ένας τομέας να συμπληρώνει τον άλλο. Όχι στην δογματική θέση δημοσίων υποδομών ή ιδιωτικές υποδομές και στο τέλος υποδομές να μη γίνονται.

Τις υποδομές που σήμερα έχει ο ΕΟΓ στην "κυριότητα" του, να τις αντιμετωπίσουμε κατά περίπτωση και είδος υποδομής του όχι με δογματική προδιάθεση. Άλλες (π.χ. τα Καζίνο, οι μαρίνες) να μείνουν υπό δημόσιο έλεγχο και υπό την διαχείριση ανώνυμων εταιριών δημοσίου χαρακτήρα.

Άλλες (π.χ. "Ξενοί", κρέμας, κοσμητικές εγκαταστάσεις) μπορούν να περιέλθουν σε δημοτικές επιχειρήσεις, εάν υπάρχει ενδιαφέρον από τους αντίστοιχους δήμους. Άλλες (π.χ. "Ξενοί", αναψυκτήρια) μπορεί να εκμισθωθούν σε ιδιωτικές εταιρίες.

Σε ότι αφορά τις ξενοδοχειακές υποδομές :

* να προσδοκούνται στις "νέες τουριστικές περιοχές" και όχι μόνο

* στις δε καινοφανείς τουριστικές περιοχές να δίνονται κίνητρα για ίδρυση νέων υψηλής ποιότητας τουριστικών μονάδων, για τον εθουχρητισμό παιδιών ξενοδοχειακών καταλυμάτων για την αναπαύση παραθεριστών ή διατηρητέων κτιρίων κ.λ.π.

5. Για την αντιμετώπιση διαρθρωτικών προβλημάτων του τουριστικού χώρου απαιτείται η λήψη μιας σειράς μέτρων νομοθετικών, διοικητικών, επιμορφωτικών κ.λ.π.

* Εναρμόνιση του συστήματος κατάταξης των τουριστικών επιχειρήσεων καταλυμάτων ("αστέρια"), στην οποία να λαμβάνεται υπ όψη και η επάρκεια του προσωπικού σε αριθμό, κατάρτιση και ειδικότητες.

* Περιορισμός της "άγρας παιδιών", με νομοθετική πρόβλεψη ποινών κ.λ.π.

* Νομοθέτηση και εφαρμογή μέτρων προστασίας του τουριστικού καταναλωτή από φαινόμενα αισχροκέρδειας.

* Καθιέρωση ηλεκτρονικού συστήματος πληροφοριών και κρατήσεων θέσεων στα καταλύματα και τα μέσα μεταφοράς κ.λ.π.

6. Για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας (ποιοτικής και τιμοδοσιακής) του ελληνικού τουρισμού, έναντι άλλων ανταγωνιστικών χωρών, θα πρέπει να αξιοποιηθούν και να προβληθούν σε εκτεταμένη κλίμακα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει η χώρα μας.

Π.χ. ο αρχαιολογικός και πολιτιστικός πλούτος, οι πολλές μορφές του θαλάσσιου τουρισμού που σχετίζονται με την ηλιοθεραπεία Ελλάδα κ.λ.π. με την προώθηση της αντίστοιχης υποδομής και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Σε ότι αφορά την τιμολογιακή πολιτική, επιδιώκεται τιμολογιακή σταθερότητα, με σταθερά αυξομειώσεις τιμών, αλλά και με αξιοπιστία απέναντι στους ξένους. Τελικός στόχος είναι η σύγκριση των συμβολισμών σε συναλλάγμα (δυναμικός στόχος). *Για την εξασφάλιση αξιοπιστίας, αλλά και ανταγωνιστικότητας επιβάλλεται:

* Οι τιμές, με τις οποίες θα προσεφώνονται τα "πακέτα" να οριστικοποιούνται έγκαιρα (μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου του προηγούμενου έτους) και να μην αφιιερώνουμε τους προμηθευτές, γιατί αυτό αποβαίνει εις βάρος του ξένου των πωλήσεων προς τη χώρα μας.

* Οι δημοσιονομικές μεταβολές που επηρεάζουν τη διαμορφωση των τιμών (π.χ ΦΠΑ, τέλη, τρέφει εισηγτηρίων μεταφορικών μέσων, μισθών, handling charges κ.λπ.) να ανακοινώνονται απαραίτητα πριν να οριστικοποιούνται οι τιμές των "πακέτων" (από Ιούλιο, έως Σεπτέμβριο του προηγ. έτους).

7. Για την οργάνωση της διακίνησης των τουριστών προς και από τη χώρα μας αλλά και μέσα στη χώρα, απαιτείται να διατηρηθεί ο δημοσιος χαρακτήρας του εθνικού αερομεταφορέα και να ληφθεί κρήδρα εταιρία Charter της Ο.Α. σαν βασικός όρος ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουρισμού.

* Να εφαρμοσθούν οι διατάξεις του ποινικού δικαίου για την "απιστοία στα επάγγελμα" των τουριστικών γραφείων, των τουριστικών λεωφορείων, για την κατοχύρωση των επαγγελματιών οδηγών τουριστικών λεωφορείων κ.λπ.

* να εκουχρονισθεί ο στόχος των αεροπορικών αποστολών και χερσαίων μεταφορικών μέσων.

8. Να αναβαθμιστεί η επαγγελματική τουριστική εκπαίδευση τόσο με την ίδρυση και λειτουργία πανεπιστημιακής σχολής, όσο και με τον ενοχρονισμό του θεωρητικού πλαισίου των Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών (ΣΤΕ) με θεμελιώδη αυστηρότητα, που θα εδωθούν και τον τεχνολογικό ενοχρονισμό.

Να καταρτίζονται ουσιαστικά (όχι εικονικά) πλήρη και προγράμματα επιμόρφωσης των εργαζομένων στον τουριστικό τομέα με ταυτόχρονη συμπλήρωση και εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας. Πέραν αυτών να κατοχυρωθούν οι εργαζόμενοι, να ληφθούν πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της εποχικότητας της εργασίας τόσο στο επίπεδο της απασχόλησης και του ετησίου εισοδήματος, όσο και στο επίπεδο της κοινωνικής ασφάλισης και συνταξιοδότησης.

9. Συμβολή της χώρας μας στη χάραξη τουριστικής πολιτικής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία να περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων:

* Κοινή νομοθεσία, που θα διέπει τις τουριστικές επιχειρήσεις των κρατών μελών και την συναφή τουριστικών συμφωνιών (π.χ κοινός τύπος συμβολαίων), με χρήση του ECU.

* Τραπεζα πληροφοριών που θα παρέχονται προς τους τουρίστες (για μεταφορές, ασφάλειες, ξενοδοχεία, shopping κ.λ.π)

* Πλαίσιο προστασίας του τουρίστα - καταναλωτή

* Κανόνες διαφύλαξης του αρχαιολογικού φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

* Προώθηση ενδοκοινοτικών τουριστικών προγραμμάτων.

* Προώθηση προγραμμάτων προσέλκυσης τουριστών από τρίτες χώρες προς ευρωπαϊκές τουριστικές περιοχές κ.λπ.

10. Για την εφαρμογή αυτής της πολιτικής να ελεγχθεί η δομή της τουριστικής διοίκησης και αναδιορίσει.

* Να οργανωθεί το υπουργείο Τουρισμού σύμφωνα με το Π.Δ. του ρυθισμού του και να γίνει αναδιοργάνωση του ΕΟΤ και αποσυγκέντρωση των υπηρεσιών του.

* Να υπάρξει αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και πόρων προς την αυτοδιοίκηση του βαθμού του 2ου βαθμού (επαρχιακές λειτουργίες) από Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ).

* Να αναπτυχθεί η τουριστική αστυνομία.

* Να ανατεθούν λειτουργίες και δραστηριότητες του τουριστικού τομέα σε κοινωνικούς και αναπτυξιακούς τοπικούς φορείς, (πέρα από την γενική και ποσοτική συμμετοχή στις αποφάσεις), ώστε να μετασχηματισθούν ορισμένες αναποτελεσματικές κρατικές λειτουργίες.